

Welkom!

Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer

Beheerdersdag 25 september 2026 Fort Voordorp

Welkom

Beheerdersdag 25 september 2026

Gerard van Looijengoed - VBNE

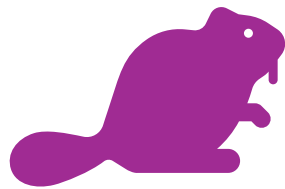
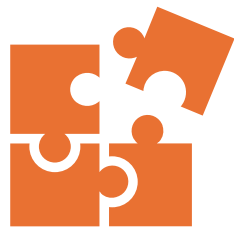
11 collega's

- Professionals
- Kennis/OBN
- Beheerpraktijk
- Communicatie
- Staf

Programma

1. GSB historie
2. Hoe werkt de GSB
3. Wijzigingen
4. Hoe nu verder
5. Vragen

Internetconsultatie loopt nog!
Pas na aanwijzing is de GSB definitief!

1. GSB historie

- Flora & Fauna wet
- [Motie Wien van den Brink](#) (LPF, 2002)
- GSB eerste gedragscode in 2005
- Herziening in 2010
- Herziening in 2015-2022
- Goedkeuring 2022 > bezwaar
- Rechtszaak (in sept'24)
- Uitspraak 19 dec'24

Let op: GSB 2026 is nog niet definitief

In de uitspraak:

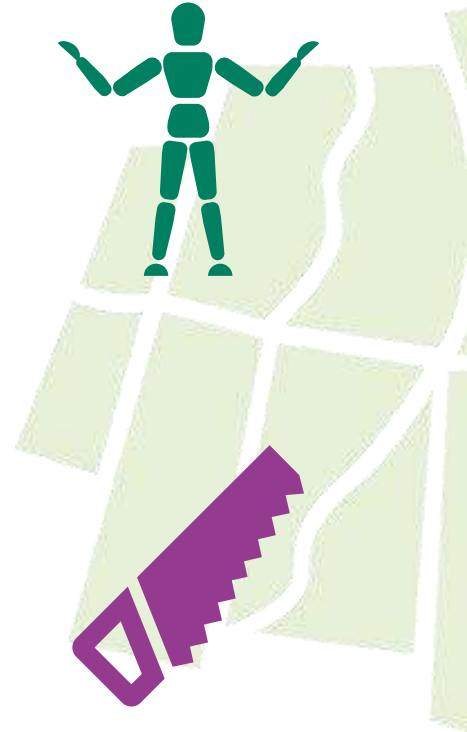
- Minister had het besluit niet mogen nemen
- Goedkeuringsbesluit vernietigd

Inhoudelijk:

- Definitie bos
- Omvang van kap /schaal ingreep
- Wettelijk belang van groepenkap, schermkap, bodembewerking

- Werkgroep VBNE & Bosgroepen
- Werkgroep + LVVN en RVO o.l.v. onafhankelijk voorzitter (+ IPO)
- Consultatie soortenorganisaties
- Consultatie externe experts
- Participatiesessie met bezwaarmakers
- Finale beoordeling RVO
 - Bijstelling
- Consultatie IPO
 - Bijstelling
- Internetconsultatie (t/m 28 sept '26)
 - ???
- Aanwijzing door LVVN (??)

Intermezzo: wettelijk belang

- Ter bescherming flora en fauna
- In stand houden natuurlijke habitats
- Voorkomen ernstige schade aan bossen
- In belang van openbare veiligheid en volksgezondheid

Let op: GSB 2026 is nog niet definitief

3. Wijzigingen

Let op: GSB 2026 is nog niet definitief

Intermezzo

Wijzigingen

- Wat is de code **wel**
- **Definitie** bos
- **Schaal** van kap
- Maximum aandeel bos **in** **verjonging**
- **Dunningspaden**
- Kleine aanpassingen **herpetofaunazones**
- **Werktijden**
- Aanpassingen **bodembewerking**
- Overig.....

“De Gedragscode schrijft nadrukkelijk geen beheerwerkzaamheden of -keuzes voor, maar bevat slechts een overzicht van boswerkzaamheden die in regulier bosbeheer kunnen voorkomen en uitgevoerd mogen worden onder haar werking.”

Definitie 'bos' aangescherpt

Een levensgemeenschap van planten en dieren, waarin de boomvormende soorten aspectbepalend zijn; **waarbij eigendom niet onderscheidend is**. Een bos eindigt waar een ander type landgebruik begint, bijvoorbeeld bebouwing, een heideterrein, enz. Ook een zware doorsnijding (bijvoorbeeld een autosnelweg) betekent daarmee het ruimtelijke einde van het een bos en het ruimtelijke begin van het andere bos.

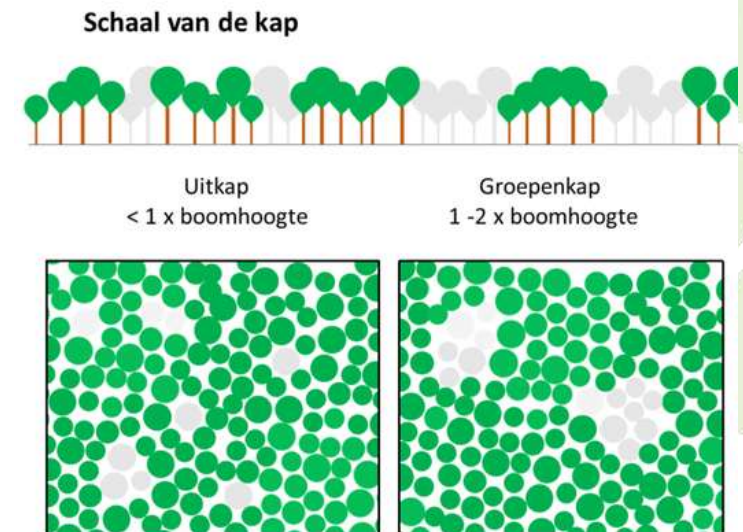

Schaal van kap i.r.t. omringende opstand

- Beperkt tot een oppervlakte die gelijk is aan die van een cirkel met een diameter van maximaal tweemaal de boomhoogte van de omringende opstand
- Een aangrenzende groepenkap mag alleen plaatsvinden:
 - als de vorige groepenkap niet meer in verjonging is
 - als er tenminste 50 meter afstand is tussen de groepenkappen

Een bosopstand is in verjonging totdat de boomkronen elkaar raken op ten minste 60% van de oppervlakte.

Kapingrepen	oppervlakte in m ²	
boomhoogte (m)	1 maal	2 maal
5	20	79
10	79	314
12,5	123	491
15	177	707
17,5	241	962
20	314	1.257
25	491	1.963
30	707	2.827
35	962	3.848
40	1.257	5.027
45	1.590	6.362
Oppervlakte cirkel: $r^2 * \pi$		

Bron: De ecologische effecten van vlaktekap in het Nederlandse bos. Nature Today 18-2-2021

Maximum aandeel bos in verjonging

Bij zowel groepenkap als schermkap geldt:

- Op ieder moment is max. 5% van het bos als gevolg van deze ingrepen in verjonging (was 15%)
- Voor bosterreinen <5 ha, maximaal 20% (was 30%)
- Hazelworm in bosterreinen <5 ha, maximaal 10%
- Hakhoutbeheer in bosterrein <5 ha: maximaal 30%

Dunningspaden

- **Definitie:** Aangegeven tracés binnen de opstanden (vak/afdeling) waarover periodiek machines zich bewegen bij het uitvoeren van bosbeheerwerkzaamheden. Extra onderscheidend (t.o.v. wegen en paden) is dat dunningspaden niet aangegeven zijn op topografische kaarten en niet opengesteld zijn voor verkeer en/of recreanten. Een dunningspad is onderdeel van het bos/de houtopstand en heeft maximaal een breedte van 4 meter. Openmaken van bestaande dunningspaden is beperkt tot het verwijderen van opslag van jonge bomen en struiken.
- **Gedragsregel voor aanleg dunningspaden**
 - Alleen toegestaan in niet volgroeid bos (in de stakenfase)
 - Liggen op een onderlinge afstand van min. 20 meter (motivatie EWP)
- **Gedragsregel voor gebruik dunningspaden**

Dunningspad LCF demosite Boschoord, na oogst 2024

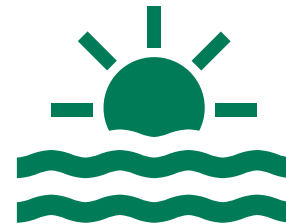
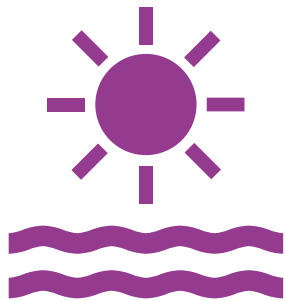
Herpetofaunazones

- De te hanteren afstanden zijn gelijk gebleven (voor boomkikker kleiner geworden) op basis van uitkomsten onderzoek boshabitatgebruik (april 2025)
- Bij kapwerkzaamheden in herpetofaunazones wordt geen stam-, tak- of tophout met een diameter van 10 centimeter en groter achtergelaten op de dunningspaden.
- Tracks blijven verplicht.

Werktijden

- Alleen werken tussen zonsopkomst en zonsondergang
- Absolute tijden (gedragsregel 9): 6:00-19:00
- I.r.t. korte doorlooptijden
- Voorkomen van verstoring van nacht-actieve soorten

Bodembewerking

- Bewerking van strooisel- en vegetatielaag vindt alleen pleks- of strooksgewijs plaats tot max 50% van de verjongingsoppervlakte, waarbij de minerale bodem onberoerd blijft.
- Bodembewerking in de minerale grond gebeurt **pleks- of strooksgewijs** i.h.k.v. werkzaamheden als **uitgraven** van ongewenste soorten of het **planten/verjongen** van bomen
- Te ontzien bij bodembewerking:
 - Locaties van beschermde plantensoorten of waardplanten voor beschermde vlinders (voldoende hengel, bosviooltje, kamperfoelie, boswilg behouden)
 - Bosmiernesten, burchten, broeihopen, de grond onder de kroon van habitatbomen van vliegend hert en bekende winterverblijfplaatsen van herpetofauna.

Overige aanpassingen

- Periodes voor werkzaamheden iets aangepast m.b.t. vermiljoenkever
- Aandacht voor loshangend schors (vleermuizen)
- Aandacht voor takkenrillen (herpetofauna)
- Noodsituatie/overmacht: contact provincie (OW)
- Aanstaaende wijziging Bal: informatieplicht bij ruimtelijke ingrepen

A photograph of a forest clearing. In the center, there is a large, messy pile of cut logs and branches. To the right of the pile, a black and white bicycle with a purple bag on the back is parked on a dirt path. The background is filled with tall, thin trees with green foliage. The sky is visible through the canopy. A semi-transparent purple box with white text is overlaid on the bottom left of the image.

Hoe nu verder?

Proces

- Consultatie t/m maandag 28 september
- Daarna evt verwerking reacties
 - Met zekerheid hazelmuis (Limburg)
- Daarna aanwijzing door de minister van LVVN
 - Per 1^e van de maand/het kwartaal
 - 5 jaar geldig
- Tussentijds evalueren

Let op: GSB 2026 is nog niet definitief

Vragen?

Bij aanwijzing in ieder geval:

- Webinar
- FAQ (website VBNE)
- Werkschuurbijeenkomst

Bedankt voor de aandacht

Gerard van Looijengoed, adviseur Bos & Natuur

g.vanlooijengoed@vbne.nl

06-31978590

